

Scottish International Conference on Multidisciplinary Research and Innovation – SICMRI 2026

**ALEKSANDR FAYNBERG SHE'RIYATIDA INSONPARVARLIK VA FALSAFIY
MUSHOHADALAR**

Shukurova Namuna Hasanovna

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti,

Xalqaro jurnalistika fakulteti, 1-bosqich talabasi

namunashukurova6@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada XX asr ikkinchi yarmida ijod qilgan Aleksandr Faynberg she'riyatida insonparvarlik g'oyalari va falsafiy mushohadalar tahlil qilinadi. Shoir asarlarida inson ruhiyati, hayotiy tajribalar, vaqt va insonning jamiyatdagi roli badiiy ravishda ifodalanadi. Maqolada Faynberg ijodining o'zbek adabiy muhitidagi ahamiyati, insoniy qadriyatlarni targ'ib etishdagi roli yoritib beriladi.

Kalit so'zlar: she'riyat, insonparvarlik, falsafiy mushohadalar, badiiy tafakkur, Vatan.

HUMANISM AND PHILOSOPHICAL REFLECTIONS IN THE POETRY OF ALEKSANDR FAYNBERG

Shukurova Namuna Hasanovna

Uzbekistan State World Languages University,

1st-year student of the Faculty of International Journalism

namunashukurova6@gmail.com

Abstract. This article analyzes the ideas of humanism and philosophical reflections in the poetry of Aleksandr Faynberg, a prominent poet of the second half of the 20th century. The study highlights the artistic expression of human psyche, life experience, the passage of time, and the individual's role in society. The article also examines the significance of Faynberg's poetry in promoting human values in the Uzbek literary environment.

Keywords: poetry, humanism, philosophical reflections, artistic thinking, homeland.

XX asr ikkinchi yarmida o'zbek adabiy muhitida turli ijodkorlar inson ruhiyati va jamiyat hayotiga oid falsafiy masalalarni o'z asarlarida aks ettirdilar. Shu davrning yorqin vakillaridan biri Aleksandr Faynberg bo'lib, uning she'riyati insonparvarlik va falsafiy mushohadalarni markaziy mavzu sifatida ko'taradi. Shoirning ijodida insonning ichki dunyosi, hayotiy tajribasi va Vatan bilan bo'lgan aloqasi badiiy tasvirlarda uyg'unlashgan. Aleksandr Faynberg she'riyatida insonparvarlik g'oyalari nafaqat shoir sifatida, balki hayotiy misollar, oddiy voqealar va tabiat manzaralari orqali ifodalanadi. Bu uning asarlarini o'quvchi uchun yaqin, tushunarli va ta'sirli qiladi.

Aleksandr Faynberg she'riyatida insonparvarlik g'oyasi asosiy o'rin tutadi. Shoir insonni jamiyat markazida ko'radi, uning quvonchi, iztirobi, orzu-umidlarini chuqur hurmat bilan

Scottish International Conference on Multidisciplinary Research and Innovation – SICMRI 2026

tasvirlaydi. Uning asarlarida hayotiy voqealar orqali insoniylik qadriyatlari yoritiladi. Masalan, oddiy ishchi, dehqon yoki shahar aholisi bilan bog'liq kichik detallar shoir ijodida insoniy mehr va samimiyat ramzi sifatida ishlatiladi. Aleksandr Faynberg she'riyatida insonparvarlik shunchaki ideal yoki shior bo'lib qolmay, balki hayotiy tajriba va ruhiy kechinmalar bilan mustahkamlanadi.

Aleksandr Faynberg she'riyatining muhim jihatlaridan biri — falsafiy mushohadalarning mavjudligidir. Shoir asarlarida inson hayoti, vaqtning o'tkinchiligi, taqdir va inson mas'uliyati kabi mavzular badiiy obrazlar orqali aks etadi. Masalan, hayotiy vaziyatlar orqali inson o'z yo'lini topadi, xatolardan saboq oladi va o'z jamiyatidagi o'rnini anglaydi. Aleksandr Faynberg falsafiy qarashlarni murakkab metaforalarsiz, oddiy va samimiy so'zlar orqali ifodalaydi. Shu sababli uning she'rlari nafaqat estetik, balki ma'naviy ta'sirga ham ega.

Aleksandr Faynberg she'riyatida Vatan tushunchasi insonparvarlik bilan chambarchas bog'liq. Shoir Vatanni faqat geografik hudud sifatida emas, balki inson qalbi, tarixiy xotira va ma'naviy qadriyatlar ramzi sifatida talqin qiladi. Inson o'z Vatanini qadrlash orqali mehr-muhabbat, sadoqat va bag'rikenglik kabi sifatlarni rivojlantiradi. Bu jihat Faynberg ijodining nafaqat badiiy, balki ma'naviy ahamiyatini ham oshiradi. U she'riyati orqali o'quvchiga insoniylik va ma'naviy boylidlarni qadrlashni o'rgatadi.

Xulosa qilib aytganda, Aleksandr Faynberg she'riyatida insonparvarlik va falsafiy mushohadalar markaziy mavzu bo'lib, ular Vatan, jamiyat va inson ruhiyati bilan uyg'unlashgan. Shoirning asarlari oddiy, lekin chuqur mazmuni bilan o'quvchini o'ylashga, hayot va insoniy qadriyatlarni anglashga undaydi. Shu jihatdan, Aleksandr Faynberg ijodi yosh avlodni ma'naviy tarbiyalashda muhim manba hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Faynberg A. She'riy to'plamlar. – Toshkent.
2. O'zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent.
3. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent.
4. Zamonaviy adabiyot va tarjima masalalariga oid ilmiy maqolalar to'plami.